

Igehirdetés Kovács Etelka (1937–2024) temetésén

Lk 12,12

■ FABINY TAMÁS

Gyászoló testvéreim!

Amikor itt állunk Kovács Etelka testvérünk sírja mellett, biztos vagyok benne, hogy mindannyian felidézzük magunkban életének számos mozzanatát. Különleges életút volt az övé.

1956 tavaszán a középiskolában bejelentette, hogy teológiára megy. A KISZ öt kérdező tagjai döbbenetben néztek rá, majd azt kérdezték, kinek a sugallatára hozta meg döntését. Ekkor végiggondolta, hogy ha bárkit megemlít, azzal az illetőt bajba sodorja, s így a legigazabb választ adta: a Szentlélek indítására cselekszik.

Valóban általános iskolás kora óta élt benne ez a vágy, annak ellenére, hogy nem tartotta magát jó szónoknak, és öt testvére közül szülei a bátyját, Miklóst szánták papnak. Ennek ellenére a család szeretete végigkísérte választott útján Etucit, ahogy a családban szólították. Teológiai tanulmányai elején az akkori vezetés aláíratott vele egy olyan papírt, amely szerint tudomásul veszi, hogy végzése után nem tarthat igényt arra, hogy lelkésszé szenteljék. Az 1956-os forradalom alatt édesapja egy kegyeres autóval hazavitte, de amint lehetett, visszatért tanulmányaihoz.

A napokban került kezembe édesapám, id. Fabiny Tibor lelkészi jelentése az 1958-as évről, amely-

* Elhangzott Celldömölkön 2024. augusztus 9-én.

ben csöglei lelkipásztorként a következő pár sort írta: „1958. július 27-én szupplikációs istentiszteletet tart gyülekezetünkben Kovács Etelka celldömölki teológuslány. Bizonyágtévő szolgálatára sokan felfigyeltek híveink közül.” Teológiai tanulmányait 1962-ben fejezte be, de a Deák téri ünnepi alkalom nagy szomorúságot okozott számára. Férfi társait felszentelték, míg ő egy áldást sem kapott. Édesapja – jogosan – háborgott ezen az eljáráson, de ő csitította. A lelkészhiány mégis arra kényszerítette az akkori egyházvezetést, hogy püspöki felhatalmazással szolgálatra küldje Etelkát. Debrecenben, Celldömölkön, Veszprémben szolgált rövid ideig, majd Csöglére került. Elődei, Fabiny Tibor és Reuss András is szorgalmazták, hogy ott szolgálhasson. Csöglén annyira elfogadták a szolgálatát, hogy a hívek talán nem is tudták, hogy nem „igazi” felszentelt lelkész, ezért azt szerette volna, hogy ne ott, hanem máshol szenteljék fel. Végül mégis Csöglén szentelték lelkésszé 1972. november 19-én. Így ő lett az első nő a Magyarországi Evangélikus Egyház történetében, aki lelkészként szolgálhatott.

„Női lelkészként végeztem munkámat, és nem akartam egyenlő lenni a férfi lelkészekkel, csak egyenlő jogokat kértem, hogy a munkámat elvégezhessem. Úgy érzem, Isten hívott el, és velem volt szolgálatom minden napján” – emlékezett később vissza. Derűs, talpraesett lényével sokakkal megszerettette magát. Humora sok helyzetet átsegített. Teológusként hallottam tőle a történetet, miszerint gyerekek hozták neki a hírt, hogy nadrágos papnőnek csúfolják a katolikusok. Erre azt üzenté vissza: Mondjátok nekik, a ti papotok pedig szoknyában jár. Zene iránti szeretete, a harmóniumon játékos egész szolgálata alatt, de még időskorában is elkísérte.

Szolgálata sok kihívást tartogatott. Gondozta nemcsak Csöglét, hanem egy idő után Marcalgergelyit is a szórványokkal együtt (Kispirit, Nagypirit, Egeralja, Adorjánháza, Bánhalma, Szergény, Külsóvat és Vinár). A nagy terület bejárása az akkori közlekedési viszonyok között nem volt egyszerű. Kovács Etelka megküzdött a motor- és autóvezetéssel is, s a megszelídített szolgálati járművekkel (először egy Reuss Andrástól örökölt Danuvia motorral, majd egy zöld Trabanttal, amit zöld manócskának becézett) járta a gyülekezeteket. Nagy terület tartozott hozzá, nagyünnepeken akár tizenöt istentiszteletet is tartott.

A gyermek- és ifjúsági munkát mindig kiemelt fontosságúnak tartotta. Meggyőződése volt, hogy a kommunizmusban Istentől eltávolodott felnőtteket elsősorban a gyermekeken keresztül lehet visszacsalogatni a gyülekezet közösségébe.

A lelkési munkája mellett a körzethez tartozó minden templom (Csögle, Adorjánháza, Külsóvat, Szergény, Marcalgergelyi) felújítását megszervezte. Az épületek rossz állapota miatt ez minden esetben teljes körű külső-belső tatarozást jelentett (tetők, orgonák, villanyvezetékek stb.).

Szolgálatának emléke sokak szívében máig él. Marcalgergelyi díszpolgári címet adományozott neki.

Késői éveiben a szombathelyi szeretetotthonban élt. Kedvelt elfoglaltsága volt a hímzés, a harmóniumjáték. Keresztlánya, unokahúgai látogatásai miatt sem érezte magát magányosnak. A két évvel ezelőtt neki ítelt Ordass-díjat a sokak által benne annyira szeretett természetes derűjével fogadta. Az idősothtonban is, amikor lehetősége volt rá, szívesen tartott igei szolgálatot a gondozott társainak és a diakóniai dolgozóknak.

Egy tévéinterjúban élete vége felé közeledve így fogalmazott: „Ha újrakezdeném, megint ezt csinálnám, akármilyen nehéz volt is.” Élete igéje is ezt tükrözi: „*Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem.*” (Fil 4,13)